

RAPPORT OM SAMFUNDSANSVAR 2020

En del af samfundet

Indhold

Leder: Sammen skaber vi forandring	4	Vi passer på naturen	34
COVID-19: Et år i mørke	6	Bæredygtig økologisk produktion med høj troværdighed	34
Hvem er Landbrug & Fødevarer?	7	Flere biodiversitets-initiativer	36
Orden i egne rækker - ansvarlig organisationsadfærd	8	En verden af viden	38
Vedholdende bæredygtig indsats på flere områder	8	Oplandskonsulenter hjælper landmanden med minivådområder	39
Vi behandler hinanden med respekt	12	Sektorrådgiver-programmer: Vores viden skaber også værdi ude i verden	40
Vi siger klart fra over for krænkende og upassende adfærd	13	Flere unge skal ind i erhvervet	40
Medarbejderne er vigtige	14		
God videnskabelig praksis	19		
Antikorruption og bestikkelse	20		
Dyrenes foder	22		
Protein gror på danske græsmarker	22		
Fremtiden byder på klimavenlige bøffer	24		
Mere miljøvenligt foder til grise	24		
Vi stiller høje krav til produktionen af soja	25		
Mere for mindre	26		
Vi kæmper mod madspild	26		
Fødevarerproducenter passer på vandet	26		
Vi skal genanvende mere plastik	28		
Tættere på maden	30		
Spirende efterspørgsel på plantebaserede fødevarer	30		
Mad skal give glæde	31		
Madskoler for børn	32		

Med stier på landbrugsjord har Landbrug & Fødevarer arbejdet på at sikre adgang og oplevelser i det åbne landskab, side 36

Sammen skaber vi forandring

Alle har et ansvar for at passe på vores klima og natur, på at værne om menneskerettigheder og på at arbejde for, at verden hver dag bliver et bedre sted at være for både mennesker og dyr. Vi har et ansvar hver især, men vi har også et ansvar som nation, som virksomhed og som organisation.

Landbrug & Fødevarers medlemmer tager et stort ansvar, når det handler om klima, bæredygtighed og udvikling af nye løsninger, der kan bidrage til at skabe en positiv forandring i verden. Det støtter vi som landbrugs- og fødevarerhvervets erhvervsorganisation selvsagt op om, og vi har i naturlig forlængelse af medlemmernes arbejde også gang i en lang række initiativer og projekter inden for organisationen. Alt sammen tiltag, der på hver deres måde bidrager til en positiv forandring i

samfundet, hvad enten det er forebyggelse af krænkelse på arbejdspladsen, bedre affaldssortering i vores bygninger, rådgivning om minivådområder, madskoler for børn eller noget helt andet. Vi er stolte af vores arbejde, men vi er også ydmyge. For vi ved, at det hele tiden kan gøres bedre. Derfor er vi meget bevidste om hele tiden at tænke over, hvor netop vi kan være med til at skabe en forandring.

I denne rapport har vi samlet et udvalg af de aktiviteter, projekter og indsatser, vi på den ene eller den anden måde er involveret i. Nogle i stor skala, andre i mindre. Vi har inddelt rapporten i seks temaer: "Orden i egne rækker", "Dyrenes foder", "Mere for mindre", "Tættere på maden", "Vi passer på naturen" og "En verden af viden".

Vi håber, du vil læse rapporten og dermed få et bedre indblik i, hvordan vi i Landbrug & Fødevarer tager vores samfundsansvar alvorligt.

God læselyst.

Søren Søndergaard,
formand for Landbrug & Fødevarer

Anne Lawaetz Arhnung,
adm. direktør i Landbrug & Fødevarer

› **Vi er stolte af vores arbejde,**
men vi er også ydmyge. For vi ved,
at det hele tiden kan gøres bedre.

COVID-19: Et år i mørke

2020 blev et år med bekymringer, nedlukninger, mundbind og restriktioner. Det var et år som ingen andre. Det var et år, der blev totalt domineret af en pandemi, hvor coronavirus hærgede i hele verden og forandrede det liv, vi kender. På trods af mange nedlukninger og restriktioner har hele fødevareerhvervet holdt hjulene i gang og produceret fødevarer, så vi undgik en fødevarekrise.

Men mange brancher har blødt røde tal, og pandemien har haft store konsekvenser for både erhvervslivet og befolkningen. Hele minkerhvervet

blev nedlagt for bestandigt, butikker, hoteller og restauranter har været lukket ned af flere omgange, mens rigtig mange fra skolebørn til de ældre på plejehjemmene har lidt store afsavn. Det sætter sine spor, og der ligger en stor fælles opgave i at få genoprettet økonomien og den generelle trivsel blandt både børn og voksne.

I Landbrug & Fødevarer har en stor del af medarbejderne arbejdet hjemmefra i lange perioder. Det har krævet tilvænning, men det har også ført nye erfaringer med sig. Vi er blevet rigtig gode til at afvikle virtuelle møder effektivt, og de erfaringer kan vi tage med os ind i fremtiden. De virtuelle møder giver os fleksibilitet i arbejdet, så vi kan løse andre opgaver eller få familielivet til at gå op. Medarbejdere på forskellige lokationer i landet er kommet tættere på hinanden, og vi er på mange måder kommet tættere på medlemmerne. Vi er blevet mere opmærksomme på de tilfælde, hvor vi kan spare transport med for eksempel tog, bil eller fly, fordi vi kan afvikle mødet online.

Virtuelle fredagsbarer og "gående møder" i naturen har holdt humøret oppe, og ensomhedsfølelsen nede. Der er ingen tvivl om, at vi alle har lært en masse, som vi kan tage med os videre, når verden igen åbner helt op, og pandemien er bag os.

Heldigvis begyndte det at lysne sidst på året, hvor de første vacciner blev tilgængelige, og vi blev bedre til at teste befolkningen. Det er et stort skridt på vejen tilbage til en mere normal og stabil hverdag for både medarbejdere, medlemmer og virksomheder.

Hvem er Landbrug & Fødevarer?

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. er en erhvervsorganisation for landmænd, fødevarevirksomheder og agroindustrien. Vi repræsenterer et af Danmarks vigtigste erhverv, som med viden, arbejdspladser, kvalitet og dygtighed sikrer forsyningen af fødevarer til det lokale marked, det danske marked og eksportmarkedet.

Vores primære formål er at bedrive forskning og udvikling og formidle resultaterne heraf. Desuden er vi en erhvervsorganisation som på et fagligt grundlag varetager jordbrugs- og fødevareerhvervets interesser.

Vores vision er en fødevareklynge, der med innovation, digitalisering, bedre ressourceudnyttelse og godt landmandskab kan øge produktionen med respekt for natur, omgivelser og vores naboer.

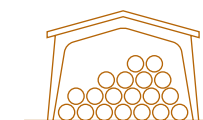
Vi har tradition for samarbejde, fælles forskning og dialog med medlemmer, samarbejdspartnere, myndigheder og samfundet i øvrigt omkring os. Det, tror vi på, forsat er vigtigt for at udvikle dansk landbrug nationalt og internationalt.

Landbrug & Fødevarer-koncernen drives fra flere adresser:

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. og den 100 procent ejede dattervirksomhed LandbrugsMedierne P/S ligger i København, mens den 51 procent ejede dattervirksomhed DanBred P/S har hovedkontorer i Herlev.

Afdelingen SEGES har kontor i Aarhus, i Kjellerup, i Vejen og i København. Enheden SEGES Innovation har adresse i Aarhus.

Derudover har Landbrug & Fødevarer øvrige aktiviteter i Danmark og i udlandet.

Primærproduktionen

Producerer alle råvarerne til de øvrige dele af værdikæden i fødevareklyngen.

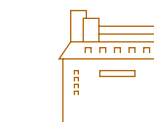
Forarbejdningsindustrien

I denne del af fødevareklyngens værdikæde behandles alle råvarerne.

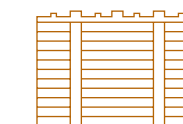
Axelborg

Landbrug & Fødevarer binder hele det danske fødevareerhverv sammen fra jord-til-bord.

Agroindustrien

Laver maskiner og teknologi til mark, stald og fødevareforarbejdning.

Viden og forskning

I Danmark er der et unikt samarbejde mellem landmænd, industri og videninstitutioner.

Orden i egne rækker

- ansvarlig organisationsadfærd i Landbrug & Fødevarer

Vedholdende bæredygtig indsats på flere områder

Lige meget hvad vi gør, sætter vi aftryk på klima og miljø. Derfor har vi alle et ansvar for at gøre tingene bedre, smartere og klogere. Det arbejder vi på hver dag i Landbrug & Fødevarer. Og der er hele tiden mere, vi kan gøre for både at bruge mindre og bruge bedre.

Landbrug & Fødevarer ejer selv de bygninger, hvor hovedparten af vores ansatte arbejder. Vi lejer også ud til kontorer og liberale erhverv. Med en omfattende ejendomsportefølje har vi et stort ansvar for at tænke bæredygtigt inden for både byggeri og drift.

Vi arbejder med certificeringsordningen DGNB, som er en internationalt anerkendt ordning med den grundtanke, at vi miljømæssigt, socialt og

med økonomisk bæredygtige bygninger er med til at skabe værdifulde og levedygtige arbejdspladser og nærmiljøer.

Landbrug & Fødevarer deltager aktivt i debatten i byggebranchen om bæredygtige ejendomme og klimavenlig drift. Både for at blive klogere, men også for at bidrage med viden til, hvordan en bygning kan bygges, renoveres og drives mere bæredygtigt.

Det har i mange år ligget i vores DNA, at indkøb skal foregå lokalt, være af god kvalitet og minimere miljøbelastningen. Vores facility-afdelinger fokuserer på at mindske madspild, sortere affald, genbruge materialer og købe bæredygtigt ind.

Grøn strøm og flere el-ladestandere

Landbrug & Fødevarer gik 1. januar 2021 over til grøn strøm. Vi har forpligtet os til at købe certifikater fra danske vindmøller de kommende to år: 4,6 mWh vil komme fra vedvarende vindenergi; en klimainsats, der understøtter FNs verdensmål nr. 7: "Bæredygtig energi".

Samtidig er det blevet lettere at lade sin el- eller hybridbil op: Vi installerede i 2020 ladestandere i Axelborgs parkeringskælder, ligesom Agro Food Park i Skejby har sat flere ladestandere op. I forvejen er det muligt at oplade sin bil på vores to konferencecentre, KolleKolle og HORISONT. Udvidelsen vil fortsætte i de kommende år.

👉 **Lige meget hvad vi gør, sætter vi aftryk på klima og miljø.** Derfor har vi alle et ansvar for at gøre tingene bedre, smartere og klogere.

Grøn strøm i 2021

Landbrug & Fødevarer gik 1. januar 2021 over til grøn strøm. Vi har forpligtet os til at købe certifikater fra danske vindmøller de kommende to år.

Mere affaldssortering og grønne kantiner

I alle dele af organisationen skal vi omhyggeligt dele affald op i flere fraktioner og måle affaldsmængder og genanvendelsesprocent for at overholde kommende lovkrav. Vi vil selv aktivt bruge målingerne til at arbejde proaktivt mod at nedsætte affaldsmængder og øge genanvendelsesgraden.

I forvejen er konferencecentret KolleKolle certificeret med den Grønne Nøgle. Nu følger andre trop. For eksempel gik vores laboratorium i Kjellerup i 2020 i gang med at dele affaldet op i de påkrævede typer.

Kantinerne på Axelborg, i BUEN og i Agro Food Park måler madspild og sender madrester til genanvendelsesvirksomheden DAKA ReFood, hvor de bliver til biogas. Det samme gør vores konferencecentre. Kantinerne vil mindske det miljømæssige aftryk i hele processen – lige fra indkøb til affaldshåndtering og sortering. Som noget nyt er der indført TooGoodToGo i kantinen på Axelborg og foretaget lignende tiltag i Skejby.

Kantinerne satser primært på, at råvarerne kommer fra Danmark eller det europæiske nærmærkede. I kantinen på Axelborg er cirka 63 procent af råvarerne danske, mens 44 procent er økologiske.

Kontorindkøb med omtanke

Landbrug & Fødevarer har gennem flere år købt miljøvenlige kontormaterialer. Kontorstole er polstret om, så de kan bruges igen, og vi gør os umage for at mindske mængden af emballage. I 2020 har vi også satset på at reducere varetransporten og støtte lokale, miljøvenlige initiativer.

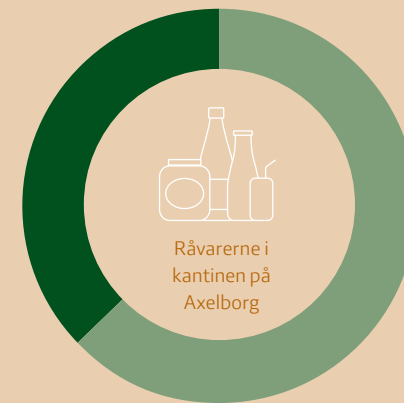
Datterselskabet LandbrugsMedierne får avis og magasiner trykt på FSC-certificeret papir på trykkerier, som arbejder målrettet med at mindske miljøaftrykket, blandt andet gennem Svanemærket.

➤ **Kantinerne vil mindske det miljømæssige aftryk** i hele processen – lige fra indkøb til affaldshåndtering og sortering.

På Axelborg har vi valgt at fase plastflasker ud og servere vand fra hanen. Gaveæsker til vin laves af genbrugsmateriale, som er produceret i et beskyttet værksted.

Landbrug & Fødevarer arbejder på at formulere en indkøbspolitik, som skal sikre et bæredygtigt materialevalg, når vores bygninger renoveres.

Og så har vi spørgsmål om de fysiske rammer med i vores engagementsmålinger blandt medarbejderne. Det giver input til, hvordan vi kan sikre et optimalt indeklima. Svarene tages med i kommende renoveringsprojekter, også når klimaanlæg forbedres.

63%
er danske

Næste skridt: måltal for bæredygtighed

I 2021 formulerer vi en målbar plan for den kommende indsats for bæredygtighed. Vi vil arbejde med at effektivisere ressourcerne på tværs af organisationen, og vi vil sætte ambitiøse og langsigtede mål, ligesom vi vil definere måltal for vores forbrug.

➤ Vi DGNB-screener vores ejendomme

Landbrug & Fødevarer tog i slutningen af 2019 hul på at DGNB-screene vores ejendomme for at kortlægge, hvordan bæredygtighed kan indarbejdes i den måde, vi bygger og drifter bygningerne på. Det igangværende byggeri af et fællesbrugerhus på 8.300 m² i Agro Food Park bliver certificeret DGNB Guld, når det står færdigt i 2022. Vi er også i gang med at sikre det rette datagrundlag, så vi fremover kan måle ressourceforbruget og CO₂-udledningen.

➤ Fra madspild til biogas

Grundet den ekstraordinære COVID-19-situation blev madspildsprocenten ikke målt i 2020. Men de ansatte har kunnet tage mad, der er blevet til overs, med hjem. Resten er afleveret til genanvendelsesvirksomheden DAKA ReFood.

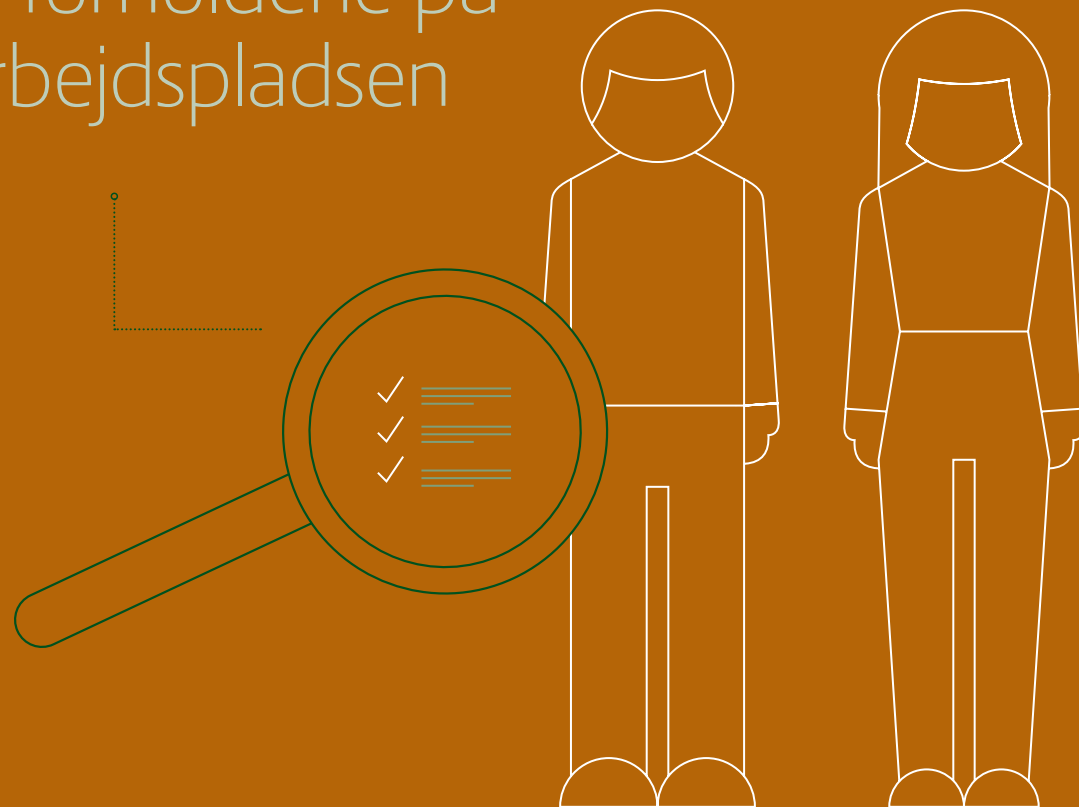
➤ Undgår engangsservice

Vi undgår så vidt muligt engangsservice og plastikflasker. Når vi bruger engangsmateriale, er det fremstillet af bio-nedbrydeligt materiale i stedet for plastik.

➤ Nyt klimavenligt datalager

Data fra de gamle datalagre er i 2020 flyttet over til et nyt klimavenligt datalager.

Undersøgelse af forholdene på arbejdspladsen

Respektfuld omgangstone

Landbrug & Fødevarer tager skarp afstand fra alle former for upassende adfærd og omgangstone.

Vi behandler hinanden med respekt

For os er et sikkert, retfærdigt og fair samfund naturligt funderet på ligestilling, respekt, inklusion, arbejdstagerrettigheder, sikkerhed og sundhed. Det menneskesyn udgør den røde tråd i vores personalehåndbog, hvor to væsentlige politikker, "Krænkende og upassende adfærd" og "Persondata", bidrager til at sætte rammer og mål for Landbrug & Fødevarer som arbejdsplads.

Vi siger klart fra over for krænkende og upassende adfærd

I Landbrug & Fødevarer ønsker vi en kultur præget af ordentlighed, gensidig respekt og god omgangstone. Vi respekterer hinandens faglighed, og vi deler viden og trækker på hinandens kompetencer. Det gør vi på tværs af faggrupper, alder, køn, etnicitet og religion.

Derfor tager Landbrug & Fødevarer skarp afstand fra alle former for upassende adfærd og omgangstone.

Vores seneste APV – en arbejdspladsvurdering, hvor vi systematisk vurderer medarbejdernes vilkår på en lang række punkter – viser til stor glæde, at vi generelt oplever få problemer på det område. Men i 2020 har vi præciseret, at krænkende adfærd er langt mere end blot mobning: Det kan også være upassende omgangsformer, verbale som nonverbale.

Vi anser den slags for et fælles problem og ansvar. I vores anonyme engagementsmåling stiller vi medarbejderne et spørgsmål, som går på kultur og omgangstone, samt et spørgsmål om krænkelse, som kun HR kan se svarene på. Hvis medarbejdere har oplevet upassende adfærd, kontakter HR dem anonymt og tilbyder at tale deres oplevelse igennem og sørge for videre håndtering.

Vi har nedsat en forebyggelsesarbejdsgruppe og i den forbindelse blandt andet lavet en oplysningskampagne. Alle ledere får i samarbejde med HR mulighed for at tænke et kodeks igennem for deres afdeling. Vi har desuden oprettet en guide til psykisk førstehjælp og udbudt et kursus om assertiv kommunikation: "Sig til og fra på en god måde".

Både medarbejdere og ledere er orienteret om, at de også selv har ansvar for at gribe ind, hvis de oplever, at de eller kolleger udsættes for krænkende eller upassende adfærd. Vores samarbejdsudvalg drøfter eventuelle medarbejderrelaterede sager igennem, herunder episoder, hvor der er

oplevet adfærd af særlig grov karakter. Der har dog ikke været eksempler.

Vi beskytter personfølsomme data

Personfølsomme data er noget, vi skal værne om og passe godt på. Derfor har vi både en privatlivspolitik og en politik for håndtering af persondata, som gælder for samtlige medarbejdere i Landbrug & Fødevarer. Disse politikker bliver brugt ved al behandling eller adgang til personoplysninger, som led i arbejde udført for Landbrug & Fødevarer. Når vores konsulenter indgår en konsulenttaftale, bliver de pålagt at efterleve alle relevante dele af denne politik. Alle vores medarbejdere har pligt til at læse og overholde denne politik og de til enhver tid gældende øvrige interne regelsæt på persondataområdet.

I afdelinger, der håndterer mange personfølsomme data, er der indført særlig praksis for oprydning, sletning af data og fortrolighed.

Det betyder, at vi ingen sager har om forkert eller mangelfuld håndtering af persondata.

Landbrug & Fødevarer mener ikke at have væsentlige risici i forbindelse med overtrædelse af menneskerettighederne, da vores aktivitetsområder primært er lokaliseret i Danmark, som kendetegnes ved ganske få menneskerettighedssager og er et land, som bygger på demokratiske værdier og lighed.

Landbrug & Fødevarer vil de kommende år fortsat være opmærksom på ikke at krænke menneskerettighederne ved at fortsætte vores politikker og praksisser.

Medarbejderne er vigtige

Glade og tilfredse medarbejdere er også gode medarbejdere. Derfor går vi meget op i, hvordan alle ansatte i Landbrug & Fødevarer har det. Fire gange om året gennemfører vi engagementsmålinger blandt medarbejderne. Det er et godt styringsværktøj for vores ledere, der får vigtig viden om, hvor de bør lægge deres fokus. Målingerne har været yderst brugbare under COVID-19, hvor mange har arbejdet hjemmefra, og det derfor har

› **Fire gange om året** gennemfører vi engagementsmålinger blandt medarbejderne.

været vanskeligt at følge med i medarbejdernes trivsel og arbejdsglæde.

Det øger engagementet og glæden på jobbet, hvis man får mulighed for at udvikle sin viden og holde sig nysgerrig på sin faglighed. Derfor fokuserer vi nu endnu mere på karriereudvikling. Vi har etableret en karriereside på vores fælles intranet. Her deler vi erfaringer om kurser og karrierehistorier og øvelser til, hvordan man finder sin karrierevej.

Vi har en livsfasepolitik

Landbrug & Fødevarer ønsker at være en attraktiv arbejdsplads for medarbejdere i alle aldersgrupper og livsfaser. Derfor har vi udarbejdet en såkaldt livsfasepolitik i vores personalehåndbog. Det afspejler vores ønske om – så vidt muligt – at imødekomme medarbejdernes varierende ønsker og behov for fleksibilitet gennem forskellige faser af arbejdslivet.

Livsfasen med mindre børn

Medarbejdere med små børn er ofte udfordret, når børnene bliver syge. Derfor giver Landbrug & Fødevarer dem muligheden for både at holde barnets første og anden sygedag.

Orlovsmuligheder

Står en medarbejder – på et tidspunkt i arbejdslivet – med et behov for en kortere eller længere arbejdsfri periode, ser Landbrug & Fødevarer positivt på muligheden for at bevillige orlov uden løn.

Fleksibilitet til omsorg for nære pårørende

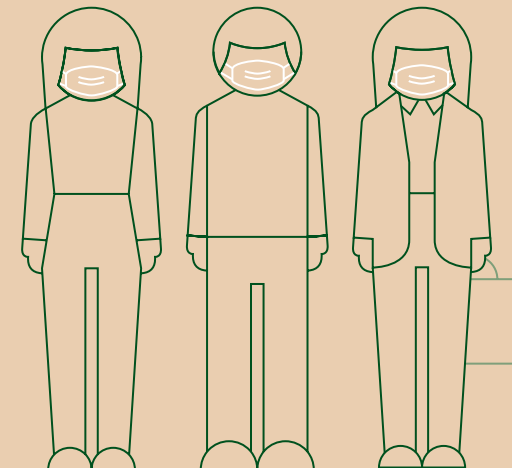
Der kan opstå behov for at hjælpe og støtte nære pårørende – for eksempel ægtefæller eller syge forældre – når de skal til lægen eller lignende. Landbrug & Fødevarer er i den sammenhæng fleksibel: Arbejdstiden kan placeres, så der er frihed til at drage omsorg for familien.

Den sene erhvervsaktive livsfase

Overgangen fra et aktivt arbejdsliv til pensionstilværelsen kan for nogen opleves som en stor omvæltning. Alle medarbejdere, der er fyldt 60, bliver tilbudt at deltage i et seniorkursus for at lette overgangen. Landbrug & Fødevarer er særligt imødekommende over for eventuelle ønsker om ændrede arbejdsvilkår, for eksempel nedsat tid, mindre ansvar eller nye typer opgaver.

Fokus på COVID-19

Under COVID-19 har de fleste arbejdet hjemmefra, og det har været vanskeligt at følge med i medarbejdernes trivsel og arbejdsglæde. Derfor har løbende trivselsmålinger været vigtige.

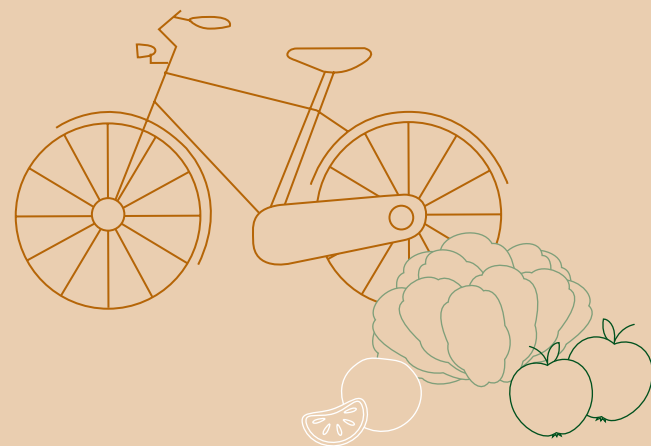

Sundhed og fællesskab står højt på vores liste

Vi sætter vores medarbejderes sundhed højt og tilbød i 2020 alle et grundigt sundheds- og trivselstjek.

Derudover tilbyder vi løbende konkrete tiltag:

- Landbrug & Fødevarer motionsdag
- Deltagelse i "Vi cykler til arbejde"
- "Tæl skridt"
- DHL-løbet
- Tilbud om influenzavaccination
- Sund og varieret mad i vores kantiner og adgang til frugt- og grøntkasse
- Sundhedstjek
- Fuldtidsulykkes- og sundhedsforsikring samt gruppelivsordning
- Kurser i førstehjælp og psykisk arbejdsmiljø

Sunde valg i hverdagen

COVID-19 har medført et særligt behov for, at vi også fokuserer på et forsvarligt arbejdsmiljø i hjemlige omgivelser. Vi har inspireret vores medarbejdere til gode arbejdsstillinger og anvist redskaber til at forbedre arbejdspositionen. Vi har vist udstrækningsøvelser og opfordret til, at man kommer ud at gå i løbet af dagen. Vi er derfor glade for at se, at sygefraværsprocenten er nedadgående.

Det sociale liv på jobbet

Et godt socialt liv på jobbet styrker fællesskabet og trivslen. Da medarbejderne ikke har kunnet mødes fysisk under COVID-19, har der været behov for at tænke anderledes. HR har bedt lederne vise særlig omsorg og tænke i sociale virtuelle aktiviteter i afdelingerne. Alt sammen for at bevare fællesskabsfølelsen.

Vi sikrer også, at nye medarbejdere integreres gennem godt tilrettelagte introduktionsforløb. Ikke mindst dem, der er nye på arbejdsmarkedet.

De bliver tilbudt at deltage i et internt netværk for unge – med faglige oplæg og sociale aktiviteter mindst en gang i kvartalet.

Alle ledere holder løbende 1:1-samtaler og udviklingssamtaler med deres medarbejdere. Det er et krav, at lederne giver medarbejderne samlet feedback på deres seneste engagementsmåling.

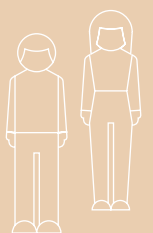
Tæt på 40 procent kvindelige ledere

I Landbrug & Fødevarer stræber vi efter en ligelig kønsfordeling. Samlet set er 52 procent kvinder og 48 procent mænd.

Bestyrelsen formulerede for nogle år siden et mål om, at mindst 40 procent af lederne i organisationen skal være kvinder. Fordelingen er i øjeblikket: 39 procent kvinder og 61 procent mænd. Så vi er tæt på at være i mål. Koncernens ledelse opfordres til særligt at have det aspekt med, når der udnævnes og rekrutteres ledere i 2021.

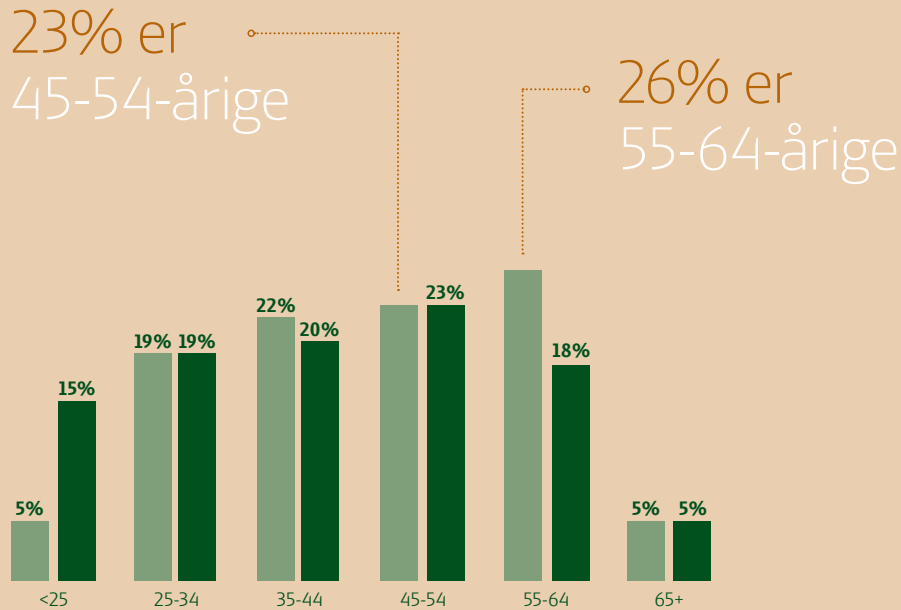
Sygefraværsprocenten er faldet

2,5% 2018
2,5% 2019
2,2% 2020

① Aldersmæssig sammensætning

● Landbrug & Fødevarer ● Den danske arbejdsstyrke

Bestyrelsen har tillige sat sig det mål, at den kvindelige bestyrelsesrepræsentation hæves til 25 procent inden 2025, hvis det er muligt at finde kvalificerede, valgbare kandidater. Det vurderes at være ambitiøst, men realistisk. Måltallet skal holdes op mod den klare overvægt af mænd i landbruget og fødevarerhvervet.

Bestyrelsen består af seks medlemmer, heraf i dag fem mænd (83 procent) og én kvinde (17 procent).

① **Landbrug & Fødevarer driver en række uddannelser rettet mod valgte medlemmer i de mange bestyrelser** inden for landbruget og fødevarerhvervet. Aktiviteterne fokuserer blandt andet på at få flere kvinder i bestyrelserne – at anspore til mere opmærksomhed på diversitet.

① **Landbrug & Fødevarer har udarbejdet et idékatalog**, der kan inspirere de valgte organer til målrettet at styrke deres rekrutteringsgrundlag. Disse organer udgør "fødekæden" til Landbrug & Fødevarers bestyrelse.

At målsætningen om 25 procent ikke er nået skyldes, at der ikke har været kvindelige kandidater til posterne.

Når man sammenligner med det generelle billede på det danske arbejdsmarked, har vi relativt færre ansatte under 25 år, men til gengæld flere i aldersgrupperne 35-44 år og 55-64 år. Vi ansætter i høj grad erfarne medarbejdere med lange uddannelser, og så er vi relativt gode til at holde på vores medarbejdere i mange år og dermed med til at understøtte tendensen til, at flere bliver længere på arbejdsmarkedet.

Vi arbejder også aktivt med at tiltrække yngre medarbejdere. Blandt andet via vores Employer Branding, hvor vi er i gang med at synliggøre muligheden for et studiesamarbejde med Landbrug & Fødevarer. Vi tilbyder også virksomhedspraktikforløb, som udover at bidrage med god erhvervs erfaring og et større netværk ofte ender med, at man får et job hos os.

God videnskabelig praksis

Vi har en enhed, SEGES Innovation, hvor forsknings- og udviklingsaktiviteter i regi af Landbrug & Fødevarer er forankret. Retningslinjer for god videnskabelig praksis i SEGES Innovation sætter rammerne for disse forsknings- og udviklingsaktiviteter. Vi har implementeret de retningslinjer, der fremgår af Uddannelses- og Forskningsministeriets "Den danske kodeks for integritet i forskning", som også bruges af de danske universiteter. De grundlæggende principper i kodekset er ærlighed, gennemsigtighed og ansvarlighed.

Direktøren for SEGES Innovation har ansvaret for, at retningslinjerne følges. Projektledere, der arbejder på forsknings- og udviklingsprojekter, skal

være uddannet i retningslinjerne, herunder hvad de betyder, og hvordan de omsættes i det daglige arbejde.

Vi bruger et Quality Management System (QMS) med konkrete fastlagte praksisser for gennemførelse af forsknings- og udviklingsprojekter.

① **Retningslinjer for god videnskabelig praksis i SEGES Innovation** sætter rammerne for forsknings- og udviklingsaktiviteterne.

Her har vi adgang til blandt andet skabeloner, værktøjer, retningslinjer for at indhente, opbevare og gemme data, praksis for gennemførelse af konkrete typer af forsøg og meget mere.

Antikorruption og bestikkelse

Vi kan ikke bestikkes

Det er afgørende for os, at der aldrig kan rejses tvivl om vores troværdighed og integritet. Alle vores medarbejdere skal træffe beslutninger ud fra saglige kriterier. Vi ønsker at undgå situationer, hvor nogen kan beskyldes Landbrug & Fødevarer for at få fordele hos samarbejdspartnere i form af gaver eller anden gavmildhed. Medarbejderne skal beskyttes mod uberettiget mistanke.

Derfor har Landbrug & Fødevarer en politik for gaver og frynsegoder fra eksterne. Udvalgte ledere og medarbejdere bliver løbende orienteret om de eksisterende regler på disse områder. Vores politik indgår også i personalehåndbogen og i koncernens forretningsgange.

Nej til gaver og frynsegoder fra eksterne

Alle ansatte skal være uafhængige. Både i forhold til medlemmer, kunder, forretningsforbindelser og samarbejdspartnere. Medarbejderen må ikke blande privatøkonomiske interesser og virksomhedens interesser sammen.

Som hovedregel må medarbejdere ikke modtage eller takke ja til usædvanlige gaver, varer eller ydelser på særligt gunstige vilkår, hvad også gælder rejser, invitationer og lignende. Tilbydes en medarbejder dette, skal vedkommende – for at undgå at komme i en interessekonflikt – drøfte forholdet med sin nærmeste leder.

› **Alle vores medarbejdere træffer beslutninger ud fra saglige kriterier,** for det er afgørende for os, at der ikke er tvivl om vores integritet og troværdighed.

Kodeks for interessevaretagelse

Vi har indført et kodeks for interessevaretagelse, og udvalgte ledere og medarbejdere skal gennemføre undervisningsforløb med det tema, så der ingen tvivl er om, at Landbrug & Fødevarer adskiller politisk interessevaretagelse og de forskningsaktiviteter, vi bidrager til.

Whistleblowerordning for alle

Landbrug & Fødevarers whistleblowerordning giver alle medarbejdere, eksterne samarbejdspartnere og medlemmer af direktionen og bestyrelsen mulighed for at anmelde eller indberette

overtrædelser eller potentielle overtrædelser af hvidvaskloven. Det foregår anonymt.

Ingen sager om overtrædelse

Koncernen har i 2020 ikke haft sager med ansatte, der var involveret i problemer med gaver og frynsegoder. Der er heller ikke indberettet nogen overtrædelser til whistleblowerordningen for hvidvask.

Vi vil de kommende år fortsætte med at fokusere på området og løbende holde interne politikker ved lige og udvikle dem.

Dyrenes foder

Foder til dyr spiller en meget vigtig rolle. Det skal sammensættes, så dyrene kan fungere, vokse og producere optimalt. Men det må ikke have så meget næring, at dyrene ikke kan omsætte det, for så bliver det overskydende ledt ud i miljøet.

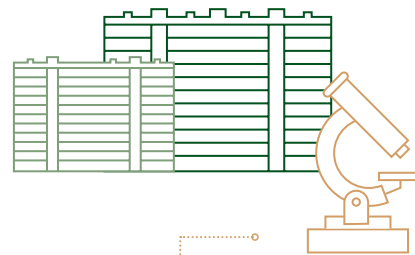
Protein gror på danske græsmarker

Vi bliver flere og flere mennesker på Jorden, og derfor er der tryk på efterspørgslen efter bæredygtigt protein. Det protein, vi har brug for herhjemme, skal derfor i højere grad produceres lokalt på danske græsmarker. På den måde kan vi reducere importen af sojaprotein fra andre lande, langt fra Danmark. Og der er mange fordele: Græsprotein er godt for både miljø, klima og biodiversitet.

I 2020 åbnede det første kommercielle gårdanlæg for græsprotein på Ausumgaard i Jylland. Næste anlæg, som selskabet Biorefine står bag, vil være i drift i 2021. Begge gårdanlæg er blevet til med støtte fra offentlige fonde. Kvaliteten er nu så god, at proteinet kan erstatte soja. Udfordringen bliver at gøre produktionen rentabel.

Målet nu og her er en lokal produktion af græsprotein, der svarer til en sjettedel af Danmarks import af soja. Hvis vi skal realisere det, vil det kræve offentlige investeringer.

Dansk Protein Innovation

Landbrug & Fødevarer er medstifter af partnerskabet "Dansk Protein Innovation", som består af virksomheder, universiteter, forskningsinstitutioner og brancheorganisationer. Formålet er at fremme og koordinere forskning og innovation for at øge en markedsbaseret og bæredygtig dansk produktion af protein til fødevarer og foder.

① **Ausumgaard huser landets første gårdanlæg, der kan raffinere græs til proteiner.** Bag projektet står Vestjyllands Andel, Ausumgaard, SEGES og R&D Engineering & Automation. Projektets samlede budget er på 26 millioner kroner.

② **Biorefine vil etablere det andet gårdanlæg til at bioraffinere græs.** Bag Biorefine står DLG, Danish Agro og DLF. Det skal skabe proteinprodukter af grønne afgrøder og erstatte blandt andet soja i husdyrfoder og på længere sigt også proteiner til fødevarer. Investeringen bliver mulig via et tilskud på 14 millioner kroner fra GUDP.

Fremtiden byder på klimavenlige bøffer

Når kalve og køer bøvser, udleder de metangasser, og det er ikke godt for klimaet. Det er derfor, okse- og kalvekød har et meget højere klimaaftryk end for eksempel kyllingekød. Alligevel er den mere klimavenlige bøv ikke en utopi, for kalvens gener påvirker mængden af metan i bøvserne.

Vi vil udvikle en slagtekalv, der udleder mindre metan, forbruger foderet mere effektivt og omsætter det til klimavenlige bøffer med god fedtmarmorering. Og vi vil gøre det gennem avl og genteknologi.

SEGES Husdyrinnovation er allerede i fuld gang med at finde løsninger. Det sker i samarbejde med en række andre aktører i et fireårigt projekt, der hedder "FutureBeefCross".

Fem slagtekalveproducenter lægger stalde og kalve til projektet: Ved at bruge foderkasser på vægte kan vi måle, hvor meget hver kalv æder – og dermed, hvor meget foder den bruger til at producere et kilo kød. I foderkasserne er der installeret udstyr, som suger kalvens udåndingsluft op, når den æder. Luften bliver analyseret for metan og CO₂. Alle kalvene får taget en lille vævsprøve ud af øret, som bruges til at kortlægge dens DNA-sekvens.

Med tiden kan forskere analysere sig frem til, hvilke gener der er vigtige. Dermed kan vi målrettet lede efter lige præcis de kødkvægstyre, der giver kalve, som vokser bedst i forhold til mængden af foder og samtidig udleder mindst metan. Disse tyre skal drive fremtidens avlsarbejde. Resultaterne fra projektet kan være med til at sætte en tyk streg under, at dansk kød er det klimavenlige valg.

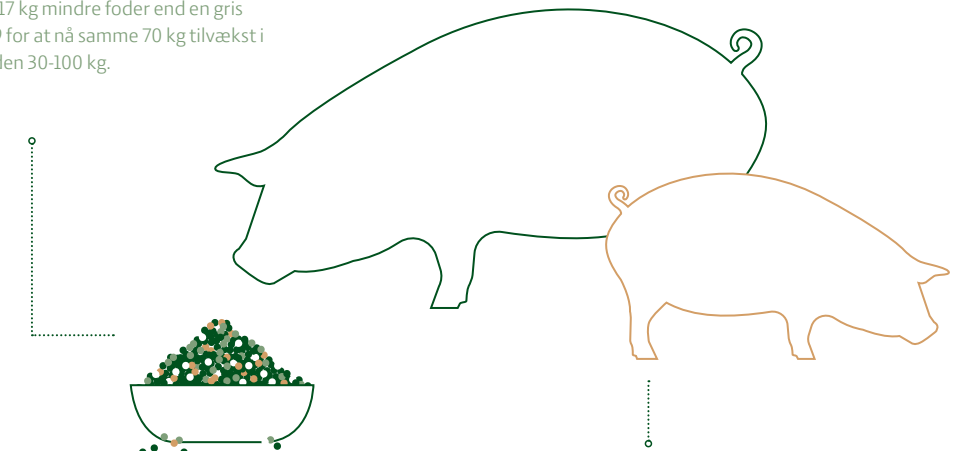
Mere miljøvenligt foder til grise

Gennem årene er vi blevet rigtig dygtige til at reducere ammoniakudledningen fra staldene. Et effektivt avlsprogram har gjort, at det i dag kræver langt mindre foder at producere en gris – fra fødsel til slagtning. Grisen udskiller kroppens overskudsprotein i urinen, og en andel af dette fordamper til ammoniak under opbevaring i stalde og gødningslagre, og når gyllen spredes på markerne. Det påvirker miljøet.

- **Vi vil udvikle en slagtekalv,** der udleder mindre metan, forbruger foderet mere effektivt og omsætter det til klimavenlige bøffer med god fedtmarmorering.

17 kg mindre

Set over en 20-årig periode, så æder en slagtegris i 2019 17 kg mindre foder end en gris gjorde i 1999 for at nå samme 70 kg tilvækst i vækstperioden 30-100 kg.

Et effektivt avlsprogram

Et effektivt avlsprogram har gjort, at grisene udnytter foderet langt bedre i dag end tidligere. Det vil sige, at det kræver langt mindre foder at producere en gris fra fødsel til slagtning.

Der er kommet nye, langt mere effektive kornsorter til, og vi har forsket i sammensætning af foderet. Samlet set har landbruget herhjemme mere end halveret ammoniaktabet pr. gris gennem de seneste godt 20 år.

I 2020 indgik vi en aftale med Miljø- og Fødevareministeriet om at reducere mængden af protein i foder til slagtegrise. På den måde kan vi reducere ammoniaktabet fra landbruget med cirka 500 ton årligt.

Vi stiller høje krav til produktionen af soja

I 2020 føjede vi nye klima- og naturaspekter til vores sojapolitik: Senest i 2025 vil danske landmænd kun købe verificeret afskovningsfri soja.

Landbrug & Fødevarer var i 2019 med til at etablere Dansk Alliance for Ansvarlig Soja, hvor vi samarbejder med en bred vifte af danske aktører om at sikre, at sojaen er ansvarligt produceret og ikke bidrager til afskovning.

Vores medlemmer har siden 2014 stillet krav til leverandørerne: Børnearbejde, undertrykkelse og diskrimination af arbejdstagere må ikke finde sted. Internationale regler for brug af pesticider skal overholdes, og der må ikke produceres i sårbare områder.

Danmark aftager mindre end én procent af verdens samlede sojaproduktion, mens EU-landene samlet tegner sig for cirka 10 procent. Derfor arbejder vi sammen med vores europæiske søsterorganisationer for, at der også på europæisk plan stilles krav til den soja, der købes ind.

Mere for mindre

Ressourcer er dyrebare, uanset om det er vand, mad eller emballage. Derfor arbejder vi aktivt på at genanvende mere og bruge mindre.

Vi kæmper mod madspild

Mad er kilden til liv, glæde og nydelse, så det gør ondt at vide, at en tredjedel af alle fødevarer i verden bliver smidt ud. Det er ikke godt for hverken klimaet eller samvittigheden. Derfor har vi i mange år været aktive i kampen mod madspild.

Landbrug & Fødevarer var i 2020 med i regeringens tænketank ONE/THIRD. Et af initiativerne er "Danmark mod madspild", som er en frivillig aftale om at halvere madspildet frem til 2030. Sammen med en række virksomheder har vi tilsluttet os aftalen.

➤ **En tredjedel af alle fødevarer bliver smidt ud.**
Det er hverken godt for klimaet eller samvittigheden.

Landbrug & Fødevarer er medstifter af Refood-mærket, en ordning for virksomheder og organisationer i fødevarer- og servicesektoren. Det seneste år er flere medlemmer kommet til, og de bruger mærket i deres restaurant eller storkøkken.

På den internationale madspildsdag den 29. september 2020 tog Landbrug & Fødevarer del i aktiviteterne, som grundet COVID-19 blev gennemført virtuelt. Vi lagde også hus til madspildsprisen "Stræberen", som gives til en person, der har gjort en særlig indsats i kampen mod madspild. Prisen er stiftet af De Samvirkende Købmænd og blev overrakt til H.K.H. Prinsesse Marie af Klaus Jørgensen fra Landbrug & Fødevarer, som vandt prisen i 2019.

Fødevarerproducenter passer på vandet

Vand skal bruges igen og igen. Det har vandpartnerskabet DRIP, som blandt andet Landbrug & Fødevarer står bag, været med til at sikre. 2020

var året, hvor en stribe store fødevarerproducenter herhjemme begyndte at spare markant på vandet. Carlsberg, Danish Crown, Arla, HK Scan og TripleNine (999) tog nye vandbehandlingsanlæg i brug – baseret på genanvendelsesresultaterne fra DRIP, et partnerskab, der bringer to af Danmarks styrker – fødevarerproduktion og vandteknologi – tæt sammen. Virksomhederne vil samlet set kunne spare næsten en million kubikmeter drikkevand om året og satser også på at blive endnu bedre til at genanvende procesvandet.

Med DRIP har en række fødevarer- og teknologi-virksomheder, universiteter, Landbrug & Fødevarer og andre samarbejdspartnere sat sig for at udvikle nye bæredygtige løsninger, der kan spare på vandet i fødevarerindustrien. Der skal bruges væsentligt mindre grundvand og i stigende omfang bruges rensset procesvand, vel at mærke uden, at fødevarerens sikkerhed eller kvaliteten forringes.

Målet er, at fødevarerindustrien skal reducere vandforbruget med 15-30 procent, hvilket er godt på vej til at blive nået herhjemme. Samtidig har Danmark en enestående mulighed for at blive en betydelig del af løsningen på de globale udfordringer, der sætter verdens vandressourcer under pres, ikke mindst fordi vi er ualmindeligt gode til at producere vores fødevarer effektivt.

Overrækkelsen af madspildsprisen "Stræberen", fra venstre områdechef i Landbrug & Fødevarer Klaus Jørgensen, stifter af Stop Spild af Mad, Selina Juul, adm. direktør i Landbrug & Fødevarer, Anne Arhning, tidl. Minister for fødevarer, fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde, Mogens Jensen, H.K.H. Prinsesse Marie og adm. direktør i De Samvirkende Købmænd, John Wagner.

Vi skal genanvende mere plastik

Plastik er et varmt emne i klimadebatten. Det har mange gode egenskaber, men vi skal bruge det med omtanke, og vi skal genanvende det så ofte, vi kan – også i landbruget og fødevarerindustrien. Landbrug & Fødevarer gik i 2020 i gang med at sikre mere bæredygtig og cirkulær brug af plast. En samarbejdsaftale med Miljøstyrelsen skal bidrage til mere genbrug og genanvendelse, for eksempel af plastfolier til halm og ensilage.

Det er svært at forestille sig, at Danmark sådan lige foreløbig kan undvære plastik og emballage helt. Det er en uundværlig del af fødevarerproduktionen – derfor er det også en vigtig dagsorden for os. Vi arbejder for, at der bliver brugt mere bæredygtige plast- og emballagetyper i hele kæden fra jord til bord.

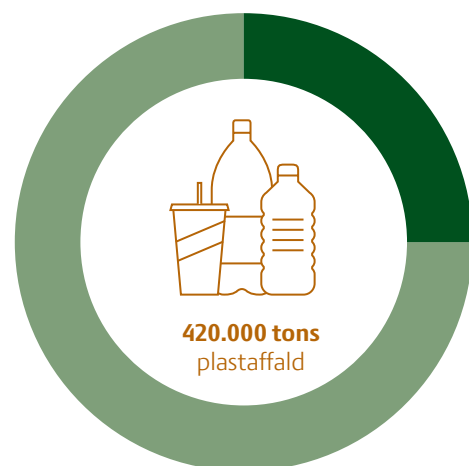
Men da vi har med fødevarer at gøre, er det vigtigt, at emballagerne har de rigtige egenskaber.

Emballagen skal sikre høj fødevarerhygiejne, øget holdbarhed og tilstrækkelig beskyttelse af produktet. Og i landbruget skal plastoverdækning, eksempelvis af ensilage, fortsat kunne sikre høj kvalitet.

Vi har også sat gang i en række initiativer, som skal hjælpe til mere cirkulær brug af emballager. For eksempel giver det god mening, at mælkekartoner som noget nyt skal sorteres fra og genanvendes fra juli 2021.

I 2021 vil vi samarbejde med centrale erhvervsorganisationer om at etablere en producentansvarsordning, så vi i langt højere grad kan genanvende fødevareremballager som kødbakker og mælkekartoner.

Fødevarerhvervet støtter også op om, at der forskes mere i biomaterialer, blandt andet til brug i fødevareremballage.

25%

af plastaffaldet fra husholdninger og virksomheder genanvendes

Kilde "Udkast til handlingsplan for cirkulær økonomi", Miljøministeriet december 2020.

248.000 tons plastikemballage

Der blev i 2018 produceret 248.000 tons plastemballageaffald i Danmark. En meget stor andel er fødevareremballage, som er svær at genanvende. Kilde: Emballagestatistik 2018.

Præsident for Danmarks Naturfredningsforening, Maria Reumert Gjerding og administrerende direktør for Landbrug & Fødevarer, Anne Arnhøj.

Tættere på maden

Dansk landbrug understøtter en sund madkultur i Danmark: At vi spiser varieret og ikke for meget. Vi har en lang tradition for at producere både kød og planter til fødevarer. Begge er en integreret del af landbruget og fødevareerhvervet i Danmark – før, nu og i fremtiden.

Spirende efterspørgsel på plantebaserede fødevarer

Plantebaserede fødevarer vinder frem, både i Danmark og i udlandet, så vi skal bygge videre på den rige, danske tradition for at dyrke planter til fødevarer. Før i tiden såvel som i dag udgør korn og grøntsager en vigtig del af husholdningen og måltiderne.

Landbrug & Fødevarer vil give danske landmænd og fødevarevirksomheder endnu bedre muligheder for at være med i den udvikling, der samtidig kan bidrage til et bedre klima. Det gør vi i samarbejde med mange forskellige aktører.

En grøn milepæl: Landbrug & Fødevarers strategi for plantebaserede fødevarer

Landbrug & Fødevarer gik i november 2020 sammen med Vegetarisk Forening, Tænk tanken Frej og fødevarebranchens aktører om at lancere en forsknings- og udviklingsstrategi for plantebaserede fødevarer.

En række landmænd vil gerne i gang med at dyrke disse specialafgrøder, men de har sammen med deres rådgivere brug for viden og vejledning om

sorter, dyrkning og høst. Fødevareproducenterne herhjemme vil gerne aftage danske planter som råvarer eller ingredienser til deres færdigvarer. Men det skal være i en særlig kvalitet og i tilpas mængder, ligesom de har brug for at kunne få varen forarbejdet.

Derfor arbejder Landbrug & Fødevarer og SEGES på at koble parterne sammen, så alle disse behov kan mødes.

Strategien har otte konkrete anbefalinger og skal inspirere og hjælpe danske landmænd med at gribe de nye muligheder med plantebaserede fødevarer.

Plante-alliance skal udvikle fødevarer

SEGES gik sidst på året ind i en alliance med Food & Bio Cluster Denmark. Målet er at øge samarbejdet om at udvikle danske plantebaserede fødevarer og koble alle led i værdikæden sammen – fra planteforædlere og landmænd til forskere og virksomheder. Food & Bio Cluster Denmark er en klynge af i øjeblikket 265 virksomheder inden for fødevareudvikling og produktion samt udvikling af bioøkonomi.

Mad skal give glæde

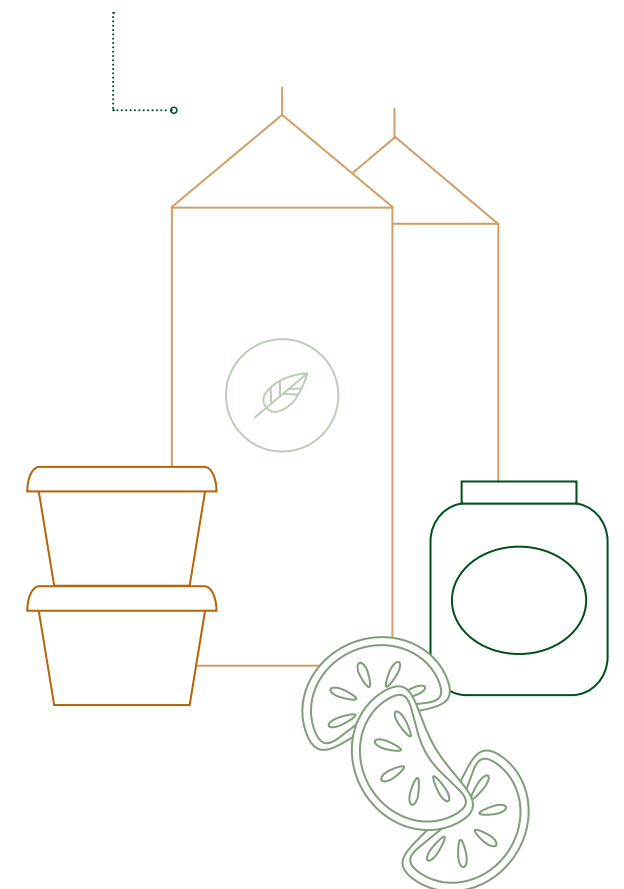
Mad er kilde til næring, nydelse, samvær og et væld af gode oplevelser. Det er naturligt, at vi i Landbrug & Fødevarer interesserer os for, at børn (og voksne) lærer om den mad, vores medlemmer producerer. Ligesom det er naturligt, at vi konstant fokuserer på at udvikle vores fødevarer i en både sundere og mere velsmagende retning.

① Grønne tendenser herhjemme

Det er ikke kun de unge, der har lyst til at spise mere planteligt, viser en analyse fra Landbrug & Fødevarer. Knap halvdelen af befolkningen mellem 18 og 70 år angiver, at de vil spise mere plantemad og drikke flere plantedrikke i fremtiden. Samtidig fremgår det, at langt de fleste foretrækker, at de planter, der bruges til mad og drikke, skal være produceret i Danmark. Analysen viser, at de proteinkilder, befolkningen i forvejen kender, har størst vækstpotentiale, men at danskerne også er nysgerrige over for flere af de mere ukendte proteinkilder.

Plantebaserede fødevarer er et vigtigt led i værdikæden om et grønnere landbrug

Alle led i værdikæden er vigtige, hvis vi skal lykkes med at producere plantebaserede fødevarer. Derfor samlede Landbrug & Fødevarer landmænd, fødevarevirksomheder, detail- og foodservice til fem store innovations-workshops om grønne proteiner med titlen "Parat til fremtidens grønne marked".

Meget kan vi gøre selv. Men sammen med andre kan vi gøre endnu mere. Derfor deltager Landbrug & Fødevarer i en række partnerskaber om at sikre sunde og velsmagende fødevarer og måltider til danskerne såvel som at give viden videre om sundhed og gode madvaner.

Madskoler for børn

Madskoler er et eksempel på et partnerskab, som Landbrug & Fødevarer har været en del af i knap to årtier. Sammen med 4H, REMA 1000 og flere hundrede frivillige arbejder vi for at give børn madglæde, madmod og viden om, hvor maden kommer fra, og hvordan man sammensætter maden, så den er sund og varieret.

Hos Madskoler bliver forældrene smidt ud af køkkenet, og børnene tager grydeskeen og rivejernet i egen hånd. De får lov til at smage, mærke og blive fortrolige med mange forskellige råvarer og landbrugsprodukter – fra rødbeder og porrer til fisk og æg.

I 2020 blev konceptet udfordret af corona-situationen. De traditionelle Madskoler afholdes over fem dage og indeholder elementer som ekskursion og familiearrangementer. Den model kunne vi ikke gennemføre. I stedet etablerede vi et nyt koncept kaldet "3 dage med Madskole", hvor vi

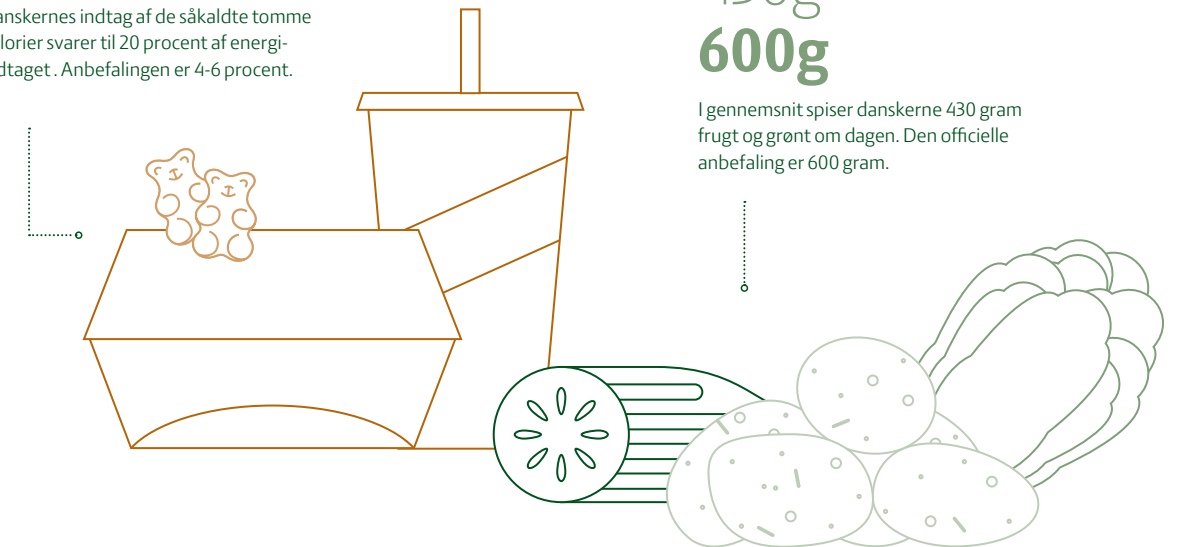
kunne tage hensyn til myndighedernes retningslinjer. Med stor succes og flotte evalueringsresultater gennemførte vi 24 forløb med 272 deltagende børn og 93 frivillige. Det betyder, at vi i dag står med et køreklart nyt koncept, som fremadrettet vil blive gennemført i kortere ferieperioder, for eksempel vinterferier og efterårsferier.

6 om dagen og 2 gange om ugen

Fødevareerhvervet er et skatkammer af sund og nærende mad, både kød, grønsager og andre råvarer. Landbrug & Fødevarer er projektleder på flere partnerskaber, netværk og kampagner, som skal give danskerne lyst til at spise sundere. For eksempel driver vi kampagnen "6 om dagen" og Frugt- og grøntnetværket, der har fokus på at få

20% tomme kalorier

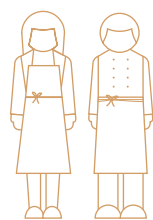
Danskernes indtag af de såkaldte tomme kalorier svarer til 20 procent af energiindtaget. Anbefalingen er 4-6 procent.

danskerne til at spise 600 gram frugt og grønt hver dag. Vi står også i spidsen for "2 gange om ugen" og Fisk- og skaldyrspartnerskabet, der skal få danskerne til at spise mere fisk.

Landbrug & Fødevarer deltager også aktivt i partnerskaber, som andre står i spidsen for. I Fødevarepartnerskabet, der drives af Fødevarestyrelsen og blandt andet arbejder for at reducere salt, fedt eller sukker i fødevarerne, er vi repræsenteret i bestyrelsen og samtlige seks arbejdsgrupper.

Vi er også med i partnerskabet "Rådet for sund mad", som består af 31 organisationer, forskningsinstitutioner og myndigheder. En fælles, koordineret indsats skal realisere visionen om, at alle spiser sundere. Landbrug & Fødevarer deltager i en række af de konkrete initiativer, for eksempel "Sundere og mere klimavenlige hverdagsretter", "Sund og klimavenlig mad i professionelle køkkener", "Frugt- og grønt i et sundheds- og klimaperspektiv", "Maddag i daginstitutioner" samt "Ja tak, lidt mindre".

24 forløb

272 deltagere

93 frivillige

3 dage med Madskoler

Der var 93 frivillige, der stod for 24 forløb til de 272 deltagere, da vi over tre dage holdt Madskoler i en coronatid.

Vi passer på naturen

Det er vigtigt, at vi har levende og vild natur - i byen og på landet. Vi værner bedst om biodiversiteten ved at udbrede viden og samarbejde med andre aktører.

Bæredygtig økologisk produktion med høj troværdighed

Økologi er i fremmarch og har en særlig styrkeposition i Danmark. I Danmark spiser vi flere økologiske fødevarer per indbygger end i noget andet land i verden. Vi producerer også økologi til andre lande, og der er stor troværdighed og respekt om de danske økologiske produkter. Vi skal fastholde førerpositionen ved at være ambitiøse i disse år, hvor der også stilles nye krav til økologerne i forhold til klimaaftryk og bæredygtighed.

Troværdighed over for forbrugerne er helt afgørende. Derfor øgede Landbrug & Fødevarer i 2020 den økologiske landmands fokus på de myndighedskrav, bedriften skal være særligt opmærksom på i forbindelse med økologikontrollen.

Landbrug & Fødevarer har blandt andet udformet informationsmateriale til den økologiske landmand. Det er en indsats, der i 2021 følges op med at igangsætte udvikling af en digital regel-app. Det gør vi, fordi vi og den enkelte landmand skal i mål med en fejlfri økologikontrol.

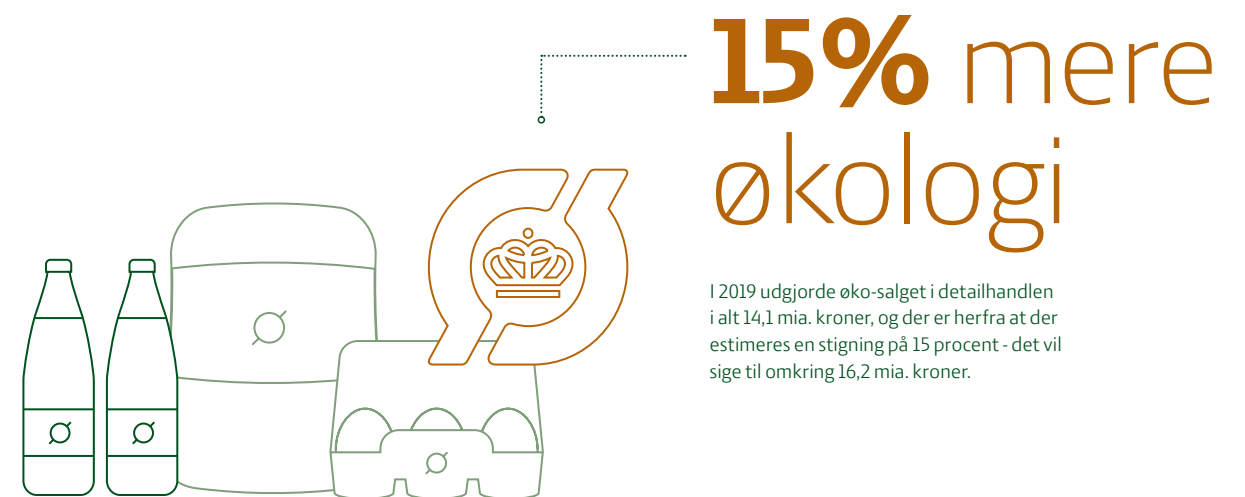
Landbrug & Fødevarer sætter barren højt – med mål om at indføre krav til klima og naturtiltag i økologireglerne. Om mere regional selvforsyning med protein til de økologiske husdyr. Og om større anvendelse af recirkulerede næringsstoffer. Sammen med landmænd, konsulenter, afsættningsselskaber, myndigheder og andre organisationer arbejder vi målrettet på at sikre, at økologireglerne udvikles og efterleves hele vejen fra jord til bord.

Fakta om dansk økologi

Der er 4.121 økologiske landbrug herhjemme. Siden 2015 er det økologiske areal steget markant og udgør i dag 11,7 procent af landbrugsarealet. Eksporten af økologiske landbrugsprodukter er siden 2003 mere end fordoblet. I Danmark er det især æg, grøntsager og mælk, der produceres økologisk.

① Troværdighed og økologikontrol

I 2020 udarbejdede Landbrug & Fødevarer informationsmateriale "Velkommen til økologien", hvor nye økologer får ekstra viden om, hvilke regler og kontrolkrav de skal overholde inden for de forskellige produktionsgrene.

Flere biodiversitets-initiativer

Biodiversitet er den mangfoldighed af alt levende, som findes i vores natur – fra svampe og planter til fugle og insekter.

Landbrug & Fødevarer gennemfører en stadig mere målrettet indsats for at skabe bedre rammer for landmænd, der ønsker at gøre en indsats for biodiversiteten og samtidig opretholde en konkurrencedygtig landbrugsproduktion.

Landbrug & Fødevarers biodiversitets-initiativer omfatter både politiske udspil og konkrete faglige anbefalinger til landmænd. Indsatsen foregår i tæt samarbejde med SEGES.

Landbrug & Fødevarer giver løbende inspiration til, hvordan natur og biodiversitet bedre kan integreres i landbrugsdriften. Blandt andet udarbejdede Landbrug & Fødevarer et indspil med fire konkrete anbefalinger til regeringens naturpakke i december 2020:

- Flere nationale midler til at sikre pleje af værdifulde naturarealer
- Mere viden og rådgivning om natur til lodsejere
- Flere småbiotoper i landbrugslandet – midler til læplantning
- Større fokus på at udtage og sammenbinde naturarealer.

Natur-team formidler viden til landmænd

SEGES arbejder med at formidle de indsatser og initiativer, landmænd kan foretage for at sikre bedre forhold for biodiversiteten på bedriften. SEGES hjælper også med at fortolke og afklare de regler, restriktioner og tilskudsordninger, der er inden for natur- og arealforvaltning, så det bliver lettere for landmænd at gå ind i naturprojekter. På www.seges.dk/natur kan landmænd, rådgivere og andre interesserede få overblik over vores informationsmateriale.

Landbrug & Fødevarer giver løbende inspiration til, hvordan natur og bio-diversitet bedre kan integreres i landbrugsdriften.

Naturtjek er et rådgivningsværktøj udviklet af SEGES som en 1:1-rådgivning til landmænd, hvor de får viden om deres natur på bedriften, herunder råd og vejledning.

SEGES udbyder løbende kurser til både landmænd og konsulenter, blandt andet et nyt AMU-kursus,

1.300

kilometer stier fordelt på 200 lokationer, etableret gennem frivillige aftaler.

Det danske landskab byder på mange skønne naturoplevelser, hvad enten man bevæger sig ud på egen hånd eller sammen med familien. Siden 1997 har Landbrug & Fødevarer med SPOR i Landskabet arbejdet for at sikre offentlig adgang til det privatejede landskab og natur.

"Landmanden som naturforvalter", i tre moduler. SEGES har også udgivet en lærebog, som er målrettet brug i undervisningen på landbrugsskoler, men som også kan give inspiration til landmænd og andre med interesse for emnet.

"Landmanden som naturforvalter" er udkommet på SEGES Forlag. Læs dig til viden om at styrke naturen og biodiversiteten på gården. Find bogen [her](#).

Affald skal ikke flyde i vores natur

Landbrug & Fødevarer støtter op om Danmarks Naturfredningsforenings kampagneindsats mod affald i naturen under budskabet:

"Vi skal sammen passe på vores natur og på det åbne land, derfor skal vi ikke smide affald. Og vi kan alle hjælpe ved at samle affald op fra naturen, når vi ser det.

Affald skal smides i skraldespanden ikke i naturen." Landbrug & Fødevarer forsøger at skabe synlighed om problemet gennem omtale på sociale medie-kanaler og understøtte kampagnen ved aktivt at gøre en indsats for at mobilisere vores landboforeninger til affaldsindsamlingen

En verden af viden

Uanset om det er minivådområder, rekruttering af unge til landbrugsuddannelserne eller eksport af det gode, danske landmandsskab, så handler det om at udbrede viden.

Oplandskonsulenter hjælper landmanden med minivådområder

Rigtig mange landmænd gør – sammen med såkaldte oplandskonsulenter – en stor frivillig indsats for vandmiljøet. I dialog med landmændene finder konsulenterne de bedste placeringer og løsninger for minivådområder, som er et effektivt redskab til at reducere kvælstofudledningen.

Et mini-vådområde kan betragtes som et biologisk filter i landskabet. Det renser naturligt drænvand fra marker for kvælstof og fosfor, før vandet løber videre ud i åer, fjorde og i havet. Mini-vådområdet ligner mest af alt et stort vandhul eller en lille sø, og det passes altid ind i landskabet på det sted, hvor det anlægges.

Den målrettede, frivillige indsats bærer frugt. I 2020 modtog Landbrugsstyrelsen 228 ansøgninger om at anlægge minivådområder. Ansøgerne søgte tilsammen 115 millioner kroner – alt, hvad der var sat af i puljen. Siden 2018 er der givet tilsagn om at anlægge 614 minivådområder herhjemme; heraf er de 100 allerede helt færdige eller næsten færdigtanlagte.

➤ **Minivådområder er et effektivt redskab** til at reducere kvælstofudledningen.

SEGES har siden 2017 haft til opgave at lede og koordinere oplandskonsulenternes indsats. De lokalt placerede konsulenter har kontakten til egnens landmænd og rådgiver dem, så indsatsen for vandmiljøet foregår netop dér, hvor der er stor effekt.

Oplandskonsulenterne er bindeleddet mellem samfundets efterspørgsel efter et godt vandmiljø og den landmand, der gerne vil gøre en ekstraordinær indsats. Staten og landbruget deles om udgiften til konsulenterne.

Sektorrådgiver-programmer: Vores viden skaber også værdi ude i verden

Landbrug & Fødevarer vil fremme en lokal, bæredygtig udvikling rundt om i verden – med brug af dansk viden og danske løsninger. Det gør vi blandt andet i sektorrådgiver-programmer i udviklings- og mellem-indkomstlande, hvor befolkningen og myndighederne kæmper med under- og fejlnæringsring og med lav fødevareforsyningsikkerhed.

Sektorrådgiverne hjælper med at bygge viden op lokalt og bidrage til nye projekter, for eksempel inden for landbrug og fødevareproduktion.

På myndighedssiden deltager Fødevarestyrelsen og Landbrugsstyrelsen, mens Landbrug & Fødevarer og SEGES blandt andet sørger for, at de rette kompetencer på virksomhedssiden i Danmark kobles på – lige fra genetik til foder og foderløsninger, udstyr til stald og mark, ingredienser og teknologi til fødevareforarbejdning.

Landbrug & Fødevarer har gennem nogle år været involveret i et Danida-støttet projekt, der skal kapacitetsopbygge mejerisektoren i Nigeria. Siden er vi kommet med i et Danida-projekt i Indonesien, der skal starte økologisk produktion i mejerisektoren op. Projektet skal bidrage til en mere velfungerende og bæredygtig mejerisektor med fokus på at skabe en økologisk værdikæde – fra ko til køleskab.

Flere unge skal ind i erhvervet

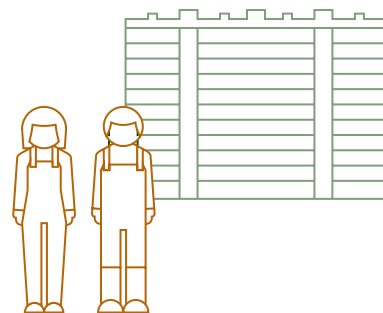

Flere unge skal uddanne sig til landmænd eller søge ind på andre af fødevareklyngens mange spændende uddannelser. Gør de ikke det, vil det påvirke os alle. For hvem skal så producere vores mad, forarbejde den, forske i fødevaresikkerhed og udvikle klimaløsningerne til fødevareproduktionen?

De seneste år har der desværre været faldende interesse for jordbrugs- og fødevareuddannelserne blandt de unge. Den negative udvikling har

Landbrug & Fødevarer kastet sig ind i at forsøge at vende – blandt andet gennem fødevarebranchens fælles kampagneindsats, "Future Food", som blev søsat i 2019. Dugfriske tal fra Børne- og Undervisningsministeriet melder om glædelig fremgang. Der er en stigning på otte procent på erhvervsuddannelsernes andet grundforløb – og forrest i feltet ligger "Fødevarer, jordbrug og oplevelser", som det seneste år har opnået en fremgang på 20 procent.

Branchen skal have de skarpeste hjerner og de dygtigste hænder, hvis erhvervet fortsat skal udvikles, og vi har brug for nye, unge kræfter til at bidrage med at realisere visionen om et klimaneutralt fødevareerhverv i 2050.

30%

færre udlærte elever fra
landbrugsskolerne siden 2014

På de videregående uddannelser er optaget på fødevarevidenskab og til jordbrugsøkonom faldet med 35 procent de seneste fem år.

Oplysninger om foreningen

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Axeltorv 3
1609 København V

CVR-nr.: 25529529
Hjemsted: København
Regnskabsår:
1. januar 2019 - 31. december 2020

Telefon: +45 3339 4000
Hjemmeside: www.lf.dk
E-mail: info@lf.dk

Formandskab

Søren Søndergaard, formand
Asger Krogsgaard, næstformand
Lone Andersen
Thor Gunnar Kofoed
Steen Nørgaard Madsen
Jørgen Hesselbjerg Mikkelsen

Direktion

Anne Lawaetz Arhnung, adm. direktør
Morten Boje Hviid, direktør
Ejnar Schultz, direktør SEGES
Flemming Gotthjælp Nør-Pedersen, direktør
Lars Daugaard, koncernøkonomidirektør

Revisor

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6
2300 København

Landbrug & Fødevarer
Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk